



**I Semester B.Com. Examination, November/December 2016
(Repeaters) (2011 – 12 & Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I**

Champu Ramayanam (Ayodhya Kandam) Grammar and Composition

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instructions : 1) Answer either in **Sanskrit, Kannada or English.**
2) Answer question no. VI, VII and VIII in **Sanskrit only.**

I. द्वयोः प्रबन्धं लिखत। (2x12=24)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two**.

1) प्रमुख पञ्च चम्पू काव्यानां परिचयं कुरूत।

ಪ್ರಸिद್ಧ ಐದು ಚಂಪ್ರೂ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

Introduce five important Champu Kavyas.

2) कैकेयी दशरथयोः संभाषणं संगृहा लिखत।

कैಕेयಿ ಮತ್ತು ದಶರಥರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarize the conversation between Kaikeyi and Dasharatha.

3) भोजकवे: देश-काल तथा ग्रन्थान् अधिकृत्य लिखत।

ಭೋಜ ಕವಿಯ ದೇಶ-ಕಾಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the place-time and works of Bhojakavi.

II. श्लोकद्वयस्य अनुवादं कृत्वा तात्पर्यं लिखत। (2x5=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಎವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** slokas.

1) आनन्द बाष्प विसरो वदने प्रजाना-

माविर्बभूव मकरन्द इवारविन्दे ।

रामस्य कान्तिमभिषेक दिने भवित्री

प्रक्षाल्य चक्षुरिव वीक्षितुमादरेण ॥



- 2) असुर समरवेलाजातबाधावसाने
वरयुगमदिशस्त्वं प्रीतिपूर्वं यथा मे ।
अशिथिलगुणबन्धाः सत्यसन्धा नरेन्द्रा
जललिपिरिति कामं सङ्ग्रहन्तां गिरं ताम् ॥

3) भीतो भूभरतः किमम्ब ! भरतः किं वा वनात्पावना-
ग्रस्तोऽहं सगरान्ववायककुदस्तातः कुतः शोचति ।
दिव्यायाः सरितो निवापकरणालधीं प्रतिज्ञामिमा-
मावाभ्यामभिपूर्यिष्यति न चेत्युत्री कथं स्यादयम् ॥

4) सत्योद्यां गिरमिह निर्वहस्व मा वा
सन्मानं भुवि न सहेय राममातुः।
संस्यास्ये विषमुपभुज्य पश्यतस्ते
संन्नाहं त्यजसि न चेत्प्रवर्तमानम् ॥

III. गद्यभागं अनुवदत ।

$$(1 \times 10 = 10)$$

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the prose passage.

- १) राजाडपि तेषां सम्पत्यमान-महोत्सवोत्सुक-जनसंमर्द-जनिष्यमाण-रजोराजिपात-परिजिहीष्येव
रोमाञ्चप्रपञ्चन कञ्चुकिताङ्कानां प्रमाणातीतां प्रीतिं प्रपन्नानां हर्ष प्रकर्षेण द्विगुणीकृतमानन्दमन्तर्नियम्य
सुमन्त्र प्रमुखान् मन्त्रिमुख्यानेवमाच्चरण्ये ।

अथवा

- २) एवमाचक्षाणं लक्ष्मणं रामः सान्त्वयन्नेवावोचत् । वत्स ! सवितृवंशजातानां पितृनिदेश एव देशिकः सर्वं कर्मसु । बहवः खलु पितृनिदेशगैरखाद्, गोहत्यामपि मातृवधमपि तारुण्यविनिमयमपि कण्डुरैणुकेयपुरुप्रभृतयः कुर्वाणा निर्विचारमाचार-वतामग्रण्या इति गण्यन्ते ।

IV. वाक्य त्रयस्य संसन्दर्भ विवरण लिखत ।

$$(3 \times 4 = 12)$$

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain **any three** with reference to context.

- 1) एवं विधः कथमुदेति जनानुरागः।
 - 2) अपि भरत जनन्यां हन्त दौर्जन्यमासीत् ।
 - 3) झटितिगहनगुल्मादुज्जिहानां मृगीव ।
 - 4) आबद्धवान्प्रतिसरं भगवान् वसिष्ठः।



- 5) सन्त्रासयन्निव धनुर्धनिना पुलिन्दः।
 6) यावत्कल्पमकीर्तिराति जननी जायेत जाये तव।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत। (2×5=10)

ਏਰਡੱਲ੍ਹੂ ਕੁਰਿਭੁ ਲਾਫੁ ਛੰਪ੍ਹ੍ਹਣੰ ਬਰੰਈਹਿ।

Write short notes on **any two** :

- | | |
|--------------|-------------|
| 1) गुहः। | 2) मन्थरा । |
| 3) नलचम्पू । | 4) कैकेयी। |

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

ਸੱਠੋਤੁ ਭਾਅੰਦੀਂਦ੍ਹੀ ਹੁਤੁਰਿਸ਼ਿ।

Answer in **Sanskrit**.

- | | |
|--|--|
| 1) चतुर्णा लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत। | (4×1=4) |
| 1) गिरयः | 2) तया |
| 3) नगरे | 4) जीवितं |
| 5) असौ | 6) वनाय |
| 2) चतुर्णा लकार-पुरुष वचनानि लिखत। | (4×1=4) |
| 1) वदामि | 2) बभूव |
| 3) भजामः | 4) चकार |
| 5) स्यात् | 6) नीयते |
| 3) चतुर्णा समासानां उदाहरणं लिखत। | (4×1=4) |
| 1) द्वितीया तत्पुरुष | 2) द्वन्द्व |
| 3) द्विगु | 4) कर्मधारय |
| 5) बहुत्रीहि | 6) अव्ययी भाव |
| 4) चतुर्णा व्याकरणरीत्या पदपरिचयं कुरूत। | (4×1=4) |
| 1) गत्वा | 2) उपविश्य |
| 3) मदीयम् | 4) वक्तुं |
| 5) पश्यन् | 6) अपि |
| 5) प्रयोगान्तरं कुरूत। | 3 |
- योगः विद्यां रक्षति।

अथवा

शारदा नृत्यति।



VII. संस्कृत भाषया अनुवादं कुरुत।

5

स०५३ भा॑ष्टे अ॒म्वा॒द मा॒दि॒रि.

Translate into Sanskrit.

भा॑र॒त्पु ए॒शा॒ला॒द दे॑श्. इ॒ल्ल प॒ज्जा॒स्तु॒क्षु॒क्षा॒द स॒का॒र॒विद्. दे॑क्षली॒य्य न॒म्बु॒ दे॑श्चद्
रा॒ज्ञा॒नीया॒गिद्. भा॑र॒त्द उ॒त्तु॒र भा॒ग्य॒ हि॒मा॒लय्य प॒व॒त्तविद्. प॒श्चिम॒दल्ल पा॒क्ष्मा॒न,
अ॒प॒क्षा॒नीस्तु॒नग्जित्. द॒क्षिण॒दल्ल श्री॑ल०० का॒ दे॑श्चविद्. द॒क्षिण भा॑र॒त्पु मू॒रु॒क्षेस॒म्युद्गदिंद
सु॒भुवरिद्य॒ इ॒दे.

India is a vast nation. Here we have democratic government. Delhi is the capital of our country. There are Himalayas in the North side. Pakistan and Afganistan on the Western side. SriLanka is on the Southern side. South India is surrounded by sea on three sides.

VIII. इमं परिच्छेद पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत।

(5x2=10)

छात्राणां अध्ययनं तपः इति अस्माकं पूर्वजैरुक्तं अस्ति। अस्माकं जीवने ब्रह्मचर्य - गार्हस्थ्यं - वानप्रस्थं तथा सन्यासं चेति चत्वारः विभागाः सन्ति। तत्र ब्रह्मचर्या श्रमः जीवनस्य प्रथमं सोपानमस्ति। अस्यां अवस्थायां शरीरस्य सर्वे अवयवाः वर्धन्ते। अस्यां अवस्थायां यादृशाः संस्काराः प्ररोहन्ति तादृशमेव जीवनं सिद्धयति। अत एव अस्यां अवस्थायां बालकानां अभिभावकाः सावधानेन स्व बालकानां सर्वथो अभिवृद्धये प्रयत्नशीलाः भवेयुः। प्राचीने भारते ब्रह्मचारिणः गुरुकुले निवसन्ति स्म। भगवान् श्री कृष्णः अपि सान्दीपस्य आश्रमे न्यवसत्।

प्रश्नाः।

- 1) अस्माकं पूर्वजैः किमुक्तमस्ति ?
- 2) अस्माकं जीवने कति विभागाः सन्ति ?
- 3) कस्यां अवस्थायां शरीरस्य अवयवाः वर्धन्ते ?
- 4) प्राचीने भारते ब्रह्मचारिणः कुत्र निवसन्ति ?
- 5) श्री कृष्णः कस्य आश्रमे न्यवसत् ?

